

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 7P/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620200832
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2020:6620200832.1

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: R. X., B.. XX.XX.XXXX, bytom ako stará matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka T. X., nar. XX.XX.XXXX, dátum úmrtia XX.XX.XXXX a otec R. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. B. N. XX, štátny občan Slovenskej republiky, dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky: X. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXX, štátny občan Slovenskej, o uloženie opakovaného výchovného opatrenia - dohľadu nad maloletým dieťaťom, takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e výchovné opatrenie uložené nad výchovou maloletej R. X., narodenej XX.XX.XXXX ako dohľad vykonávaný za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, Obce V., Základnej školy V. a pediatra MUDr. Y. G., ktoré bolo nariadené rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 10P/22/2018-270 zo dňa 25.01.2019.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Na základe podnetu tunajšieho súdu súd uznesením zo dňa 29.05.2020 začal konanie o uloženie opakovaného výchovného opatrenia - dohľadu nad maloletým dieťaťom R. X., narodenou 13.09.2010. Súčasťou podnetu bol priložený rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 10P/22/2018-270 zo dňa 25.01.2019, ktorým bol okrem iného určený nad výchovou maloletej R. dohľad za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, Obce V., Základnej školy V. a pediatra MUDr. Y. G. po dobu 12 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Zároveň bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky a otec maloletého dieťaťa bola zaviazaný na plnenie vyživovacej povinnosti v minimálnom rozsahu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepnoleté dieťa podľa osobitného zákona. Spolu s rozsudkom bola predložená správa kolízneho opatrovníka - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 18.02.2020 so správou so ZŠ V., správy ošetrojúcej lekárky a správy z Obce V..

2. Súd nariadil pojednávanie dňa 24.07.2020, ktorého sa nezúčastnil otec maloletého dieťaťa, ktorý mal predvolanie riadne doručené dňa 05.06.2020, avšak nežiadal o odročenie pojednávania, ani neospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní, súd preto s poukazom na § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok s odkazom na § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) prejednal vec v neprítomnosti otca.

3. Na pojednávaní kolízny opatrovník uviedol, že vzhľadom na to, že stará matka poskytuje dostatočnú starostlivosť o maloleté dieťa, je dôvod na zrušenie výchovného opatrenia. Stará matka uviedla, že súhlasí so zrušením ochranného dohľadu.

4. Súd vykonal dokazovanie z písomných dôkazných prostriedkov a zistil nasledovné skutočnosti.

5. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 10P/22/2018-270 zo dňa 25.01.2019 bolo rozhodnuté tak, že maloletá R. bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, ktorej bola uložená povinnosť vykonávať osobnú starostlivosť o jej výchovu, zdravie, výživu, všestranný vývoj a v bežných veciach mala zastupovať a spravovať majetok dieťaťa namiesto otca maloletého dieťaťa. Otec bol zviazaný na plnenie vyživovacej povinnosti v minimálnom rozsahu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa. Súd zároveň určil nad výchovou maloletej R. dohľad za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, Obec V., Základnej školy V. a pediatra MUDr. G.. Rozhodnutie o dohľade po dobu 12 mesiacov bolo odôvodnené tým, že záujem maloletého dieťaťa si to vyžaduje. Hoci dieťa zaznamenalo zlepšenie prospechu v škole, viackrát meškalo do školy. Rovnako dieťa neposlúchalo vždy starú matku alebo udrelo strýka. Stará matka mala problém s udržaním rešpektu a disciplíny u maloletej, aby si táto ako žiačka 1. ročníka mohla riadne plniť školské povinnosti. Uloženie výchovného opatrenia bolo odôvodnené aj tým, že stará matka sa nedostavila viackrát na pojednávanie, hoci mala zabezpečiť účasť maloletého dieťaťa. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 18.02.2020 súd zistil, že dňa 16.01.2020 bolo vykonávané sociálne zisťovanie u starej matky. Maloletá R. nebola prítomná, pretože bola v škole. V domácnosti starej matky neboli zistené žiadne nedostatky. Dňa 10.02.2020 sa na úrad v doprovode starej matky dostavila maloletá R., ktorá uviedla, že navštevuje druhý ročník Základnej školy v V.. Maloletá uviedla, že u starej matky sa cíti dobre, zvykla si u nej a chce bývať u nej naďalej, pričom s otcom nie je v kontakte a ani nemá záujem sa s ním stretávať. Matka maloletej R. je nebohá, pričom otec sa o maloletú nezaujíma, ani sa telefonicky ju nekontaktuje. Stará matka sa vyjadrila, že sa chce starať o maloletú a zabezpečovať jej všestrannú starostlivosť. Záverom zistenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec bolo, že podmienky u starej matky sú vytvorené v súlade s potrebami maloletého dieťaťa, ktorá jej zabezpečuje vhodnú a plnohodnotnú starostlivosť, ktorá je v záujme maloletého dieťaťa, pričom úrad navrhoval, aby dohľad bol naďalej nariadený. Zo správy základnej školy zo dňa 17.01.2020 súd zistil, že stará matka prejavovala záujem o prospech maloletej R.. Stará matka sa zúčastňovala na stretnutí rodičov a hradila včas všetky finančné náklady, ktoré súviseli so školou, to jest desiaty, obedy, ŠKD a triedny fond. Maloletá bola veku primerane oblečená, jej šatstvo bolo prispôsobené počasiu. Žiačka bola vždy pripravená na vyučovanie a vymeškávala len v prípade choroby. Maloletá navštevuje ŠKD. Vzdeláva sa v triede s vyučovacím jazykom maďarským, je žiačkou druhého ročníka. Jej prospech je dobrý. K spolužiakom, aj k pedagogickým zamestnancom sa správa slušne a aktívne sa zúčastňuje mimoškolských aktivít. Zo správy Obce V. zo dňa 20.01.2020 súd zistili, že stará matka sa o maloletú vnučku stará svedomite, zabezpečuje každodennú stravu a oblečenie a výchovu. Od jej narodenia bývajú spolu. Sú na seba citovo naviazané. Do ZŠ v V. chodí pravidelne, na hodiny je pripravená. V obci býva aj strýko maloletej, ktorý sa s ňou tiež zaoberá, hrá sa s ňou a berie ju na ihrisku a majú dobrý vzťah. Maloletá chodí na vystupovanie, akcie organizované školou, od jej narodenia sú v dennom kontakte. Otec nejaví záujem o maloletú a ju nenavštevuje. Z lekárskej správy MUDr. Y. G. zo dňa 21.01.2020 súd zistil, že menovaná je v liečebno-preventívnej starostlivosti detskej lekárky MUDr. G.. V roku 2019 bola vyšetrená v detskej ambulancii 27.08.2019, keď mala realizovanú preventívnu prehliadku v deviatom roku života. Od 03.12. do 05.12.2019 bola hospitalizovaná na detskom oddelení, stav bol po kolapse KHCD a dehydratácii. Dňa 09.12.2019 prišla na kontrolné vyšetrenie. Maloletá nebýva chorá, nie je sledovaná v žiadnej odbornej ambulancii. Z lustrácie v Registri obyvateľov SR súd zistil, že stará matka je rozvedená, má štyri deti. Trvalý pobyt má nahlásený na adrese V.. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni súd zistil, že stará matka poberá starobný dôchodok vo výške 256,- Eur. Otec maloletej je slobodný, má dve maloleté deti. Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni nie je zamestnaný u zamestnávateľa na území Slovenskej republiky. Maloletá R. má uvedený trvalý pobyt na adrese V. XXX. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 08.06.2020 súd zistil, že kolízny opatrovník dňa 02.06.2020 vykonal sociálne zisťovanie u starej matky. Počas sociálneho zisťovania bola prítomná maloletá R., stará matka a jej syn Š.O. X.. Rodina obýva prízemný rodinný dom, ktorý má stará matka v spoluvlastníctve s bývalým manželom, starým otcom maloletej R.. Domácnosť pozostáva z troch izieb, kuchyne, špajzy a kúpeľne s toaletou. Rodinný dom bol vykurovaný sporákom na pevné palivo, elektrina a voda je v domácnosti zavedená. Maloletá R. býva spolu so starou matkou v jednej izbe. Izba je zariadená účelovým nábytkom, ktorý vyhovuje potrebám maloletej. Náklady na domácnosť činí elektrina v sume 47,00 Eur mesačne, UPS v sume 41,- Eur mesačne, drevo v sume cca 700,- Eur ročne, zakúpenie plynovej bomby k šporáku, na ktorom pripravujú stravu v sume 28,00 Eur na tri až štyri mesiace. Ostatné bežné výdaje stará matka hradí podľa svojich možností. Stará matka nevlastní okrem rodinného domu žiadny hnuiteľný alebo nehnuteľný majetok. Stará matka je poberateľkou starobného dôchodku v sume 238,30 Eur mesačne, prídavku na dieťa v sume 36,65 Eur mesačne, opakovaného príspevku dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti v sume 74,50 Eur mesačne a sirotského dôchodku maloletej

R. v sume 117,50 Eur mesačne. Maloletá R. bola počas sociálneho zisťovania prítomná, uviedla, že je žiačkou druhého ročníka Základnej školy v V., v súčasnej dobe z dôvodu situácie s koronavírusom. Vo voľnom čase sa hráva so strýkom P., so psíkmi, na mobilnom telefóne a rada pozerá televízor. Maloletá uviedla, že sa u starej matky sa cíti dobre, bola usmiata a spokojná. Stará matka uviedla, že s maloletou nemá výchovné problémy, chce sa naďalej o ňu starať a zabezpečovať jej všestrannú starostlivosť.

6. Na základe správy z Obecného úradu B. B. N. správy z prešetrenia pomerov v domácnosti otca maloletej R. bolo zistené, že otec žije vo veľmi skromných podmienkach, je ťažký užívateľ alkoholických a iných návykových látok. Je veľmi dezorientovaný, špinavý a nevie sa o seba postarať, jeho domácnosť je v dezolátnom stave. V rodinnom dome, kde žije, nemá zavedenú elektrinu a taktiež nie je zabezpečené ani kúrenie. Úrad práce na základe zistených skutočností uviedol, že stará matka má vytvorené vyhovujúce podmienky pre výchovu maloletej R. a zabezpečuje jej vhodnú a plnohodnotnú starostlivosť, na základe čoho navrhuje zrušiť výchovné opatrenie - dohľad.

7. Podľa článku 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“): Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolností, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

8. Podľa § 37 ods. 1, 2 písmeno b), § 7, 8 ZR: (1) Nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností. (2) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

(7) Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením. (8) Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

9. Na základe zistených skutočností podľa § 37 ods. 7 ZR súd zistil, že pomery maloletej u starej matky sú vyhovujúce, pričom nie sú evidované žiadne výchovné problémy, ani problémy so starostlivosťou o maloletú. Na základe uvedeného súd mal za to, že v zmysle § 37 ods. 8 ZR na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia je možné konštatovať, že toto splnilo svoj účel a je dôvodné, aby bolo zrušené, a to v súlade so záujmom maloletého dieťaťa. Uvedené je odôvodnené tým, že v súlade s článkom 5 písmeno a), b), g) ZR je zabezpečená riadna starostlivosť o dieťa, stabilita prostredia, v ktorom sa maloleté dieťa zdržiava s prihliadnutím na názor maloletého dieťaťa, ktoré prejavilo v starostlivosti starej matky spokojnosť, čo sú kritériá, prostredníctvom ktorých je zadefinovaný, záujem maloletého dieťaťa. Na základe uvedeného súd zrušil výchovné opatrenie.

10. Podľa § 52 CMP: Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 57 CMP: O povinnosti nahradit' trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

12. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania podľa 52 CMP vzhľadom na to, že žiaden z účastníkov nepodal návrh na jej priznanie podľa § 57 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozhodnutia, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Filákovská cesta 287, 984 01 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každá strana sporu dostala jeden rovnopis odvolania. Ak strana sporu nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).